

REFERAT Socialudvalget 2022-25 d. 14-08-2023

Mødedato Mandag d. 14. august 2023 kl. 18:31

Mødested Udvalgsværelse 2

Indholdsfortegnelse

Meddelelser: Fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning.....	3
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlemmerne 2. viceborgmester og rådmand Micha	4
Den Sociale Masterplan status i 2023. Planlægning 2024-2027.....	6
Gården - botilbud til særlig målgruppe.....	11
Akut behov for flere §103/104 pladser - ombygning af Magneten.....	17
Lukket.....	19
Lukket.....	20
Lukket.....	21

Punkt 59: Meddelelser: Fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning

00.22.00-P35-2-23

Sagsfremstilling

1. Ny mulighed for at hjemtage borgere, hvor Frederiksberg er betalingskommune

En overgangsbestemmelse i retssikkerhedsloven har betydet, at nogle af Frederiksberg Kommunes borgere på det voksenspecialiserede område har Frederiksberg Kommune som betalingskommune men en anden kommune som handlekommune.

Folketinget vedtog den 2. juni 2023 lovforslag (nr. 95), hvor en ændring af overgangsbestemmelsen indgår. Ændringen betyder, at Frederiksberg Kommune og andre kommuner som betalingskommune får mulighed for at hjemtage handleforpligtelsen for disse borgere. Hjemtagningen kan kun ske med samtykke fra den enkelte borger.

Derudover er lovændringen udformet således, at hjemtagning kun er muligt pr. januar hvert 4. år (første gang pr. 1. januar 2024) hvor borgeren skal være varslet herom senest tre måneder før. Forvaltningen kontaktede i juli måned omkring 60 borgere, med henblik på invitation til hjemtagning. Foreløbigt heraf har knap 20 borgere meldt tilbage, hvoraf ca. halvdelen har givet samtykke til hjemtagning.

Forvaltningen er på nuværende tidspunkt i gang med at tage kontakt til de borgere som ikke har medgivet svar.

Det bemærkes, at forvaltningen forud for iværksættelse af processen har fået bekræftet forståelsen af ikrafttrædelsesbestemmelsen af Socialministeriet

Som bilag vedlægges brevet, som er sendt til de pågældende borgere i juli 2023 samt notat om lovændringen.

2. Procesplan for at sikre budgetbalance på Socialudvalgets ramme

Den økonomiske situation er yderligere forværret siden 1. finansielle orientering blev forelagt og det forventede merforbrug på servicerammen under Socialudvalget er vokset. Den nuværende situation kræver, at der bliver set på andre veje og muligheder for at kunne nedbringe væksten i udgifterne på området – investeringsstrategien og stram visitation er ikke nok, selvom de begge er vigtige og vi forfølger fortsat strategien i Masterplanen.

Jf. sagen Opfølgning på 1. forventede regnskab – Handleplan til at imødegå merforbrug (SU 12. juni 2023, pkt. 54) er forvaltningen i gang med at undersøge hvilke tiltag der kan iværksættes uden analyser og hvilke analyser det vil give mest mening at igangsætte.

Analyseenheden udarbejder i samarbejde med Socialafdelingen og Økonomiafdelingen en systemisk beskrivelse af alle udfordringens delelementer (et såkaldt issue-træ), som kortlægger mulige tiltag og analyser og tydeliggør den fremadrettede proces for arbejdet. Med udgangspunkt i issue-træet vil analyser og øvrige tiltag blive udvalgt.

Udvalget vil løbende blive orienteret og blive forelagt de nødvendige beslutningsoplæg.

Bilag

Bilag 1 Notat.docx

Bilag 2 borgerbrev.docx

Analysetilgang_specialiserede socialområde_v2.pptx

Punkt 60: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlemmerne 2. viceborgmester og rådmænd Michael Brautsch, Bent Isager-Nielsen, Merete Winther Hildebrandt og rådmænd Alexandra Dessoys om at indgå et samarbejde med organisationen Social Sundhed

27.00.00-G01-242-23

Resume

Med beslutningsforslaget foreslås et samarbejde mellem Frederiksberg Kommune og organisationen Social Sundhed om at formidle oplysning om Social Sundheds tilbud dels blandt kommunens udsatte borgere, dels blandt kommunens sundheds- og omsorgspersonale, samt opfordre sundheds- og omsorgspersonale under uddannelse til at engagere sig som frivillig i Social Sundhed. Frederiksberg Kommune samarbejder i øjeblikket med Social Sundhed i regi af §18-puljen, hvor organisationen i 2023 modtog det fulde ansøgte beløb til videreuddannelse og opbygning af fællesskab for brobyggere i Social Sundhed. Med denne sag foreslår forvaltningen en model for tiltrædelse af beslutningsforslaget, hvor Frederiksberg Kommune igangsætter en dialog med Social Sundhed for sammen at vurdere, om der er grundlag for et fortsat – eventuelt udvidet – samarbejde.

Beslutning

Socialudvalget indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes med den af forvaltningen foreslåede model.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Socialudvalget og Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes med den af forvaltningen foreslåede model.

Sagsfremstilling

Den 20. marts 2023 (pkt. 47) oversendte Kommunalbestyrelsen "Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlemmerne 2. viceborgmester og rådmænd Michael Brautsch, Bent Isager-Nielsen, Merete Winther Hildebrandt og rådmænd Alexandra Dessoys om at indgå et samarbejde med organisationen Social Sundhed" til behandling i Socialudvalget:

"Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlemmerne 2. viceborgmester og rådmænd Michael Brautsch, Bent Isager-Nielsen, Merete Winther Hildebrandt og rådmænd Alexandra Dessoys om at indgå et samarbejde med organisationen Social Sundhed om at 1) skabe mere lighed i sundhed blandt udsatte borgere på Frederiksberg, 2) bidrage til at klæde morgendagens sundhedspersonale bedre på i mødet med udsatte borgere og 3) styrke rekruttering og fastholdelse af sundheds- og omsorgspersonale.

Socialt udsatte har markant dårligere sundhed og trivsel end befolkningen generelt, og opgørelser viser, at socialt udsatte i gennemsnit dør 20 år tidligere end andre.

Social Sundhed er en organisation, der uddanner morgendagens sundhedspersonale i mødet med udsatte borgere, og som med hjælp fra frivilligt sundheds- og omsorgspersonale under uddannelse ledsager socialt udsatte til aftaler i sundhedsvæsenet, både i kommunalt og regionalt regi, og på den måde skaber mere lighed i sundhed.

Det Konservative Folkeparti på Frederiksberg ønsker at skabe mere lighed i sundhed blandt udsatte borgere i vores kommune. Vi vil klæde morgendagens sundheds- og omsorgspersonale bedre på i mødet med udsatte borgere og styrke rekruttering og fastholdelse af medarbejdere.

Frederiksberg Kommune samarbejder tæt med uddannelsesinstitutioner såvel lokalt som udenbys og på tværs af sundheds- og omsorgsområder, eksempelvis i forbindelse med uddannelsespraktik, og spiller således allerede i dag en aktiv rolle i uddannelsen af morgendagens sundheds- og omsorgspersonale. Dertil kommer, at Frederiksberg Kommune er arbejdsplads for flere end tusind sundheds- og omsorgspersoner. Ligesom samtlige andre kommuner har Frederiksberg Kommune udfordringer med at rekruttere og fastholde medarbejdere.

Vi foreslår, at Frederiksberg Kommune indgår et samarbejde med organisationen Social Sundhed om at formidle oplysning om Social Sundheds tilbud dels blandt kommunens udsatte borgere og dels blandt kommunens sundheds- og omsorgspersonale.

Vi foreslår endvidere, at Frederiksberg Kommune gennem samarbejdet med Social Sundhed kan inspirere sundheds- og omsorgspersonale under uddannelse til at engagere sig som frivillig i Social Sundhed. Det vil styrke kompetencerne hos

morgendagens personale i mødet med udsatte borgere og understøtte, at Frederiksberg Kommune også i fremtiden vil være en attraktiv kommune at arbejde i."

Forvaltningens bemærkninger

Frederiksberg Kommune har samarbejdet med organisationen Social Sundhed i regi af §18-puljen siden organisationen i 2021 påbegyndte sit arbejde i hovedstadsområdet. Social Sundhed har et rigtig godt samarbejde med de kommunale institutioner og forvaltningen i Frederiksberg Kommune, og der er efterspørgsel på deres indsatser. Kommunen (Socialafdelingen) henviser en del udsatte borgere til tilbuddet. Dette sker ofte i forbindelse med et afklarende møde ved oprettelsen af en sag i Socialafdelingen, hvor borgeren orienteres om tilbuddet og får udleveret en pjece med mere information og henvisning til organisationens hjemmeside. De frivillige er medicin- eller sygeplejestuderende med stor faglig ekspertise. Foreningens tilbud fungerer på den måde, at der er frivillige til rådighed på alle hverdage mellem 8-20 til at ledsage og bemande en vagttelefon, hvor man som borger kan komme i kontakt med Social Sundhed og bestille en ledsager. Det er forvaltningens vurdering, at en del borgere fra Frederiksberg bruger stedet, og at samarbejdet med Social Sundhed fungerer godt, blandt andet fordi de er meget hurtige til at reagere på henvendelser. Det er et godt tilbud til borgere, som har brug for hjælp til at huske aftaler og/eller har behov for støtte til at gå til behandlinger i form af ledsagelse til aftaler i sundhedsvæsenet. Social Sundhed er i øjeblikket det eneste gratis tilbud om følgeskab. Alternativt skal borgeren visiteres til følgeskab via Region Hovedstadens Støttekontaktperson-ordning (SKP).

I 2023 modtog organisationen det fulde ansøgte beløb (72.700 kr.) fra § 18-puljen til videreuddannelse og opbygning af fællesskab for brobyggere i Social Sundhed. En del af puljebeløbet i 2023 går til hvervning af nye frivillige sundhedsfaglige studerende to gange årligt - ved sommer- og vinterstudiestart. De kommende sundhedsprofessionelle gennemgår Social Sundheds obligatoriske teoretiske uddannelsesforløb, som klæder de frivillige brobyggere på til det praktiske arbejde med at ledsage sårbare mennesker til sundhedsaftaler eller behandlingsforløb. Dermed består deres uddannelse af morgendagens sundhedspersonale i at de supplerer de eksisterende uddannelser med et 20-timers kursus i social ulighed, kommunikation og grænsesætning. Organisationen har også fokus på fællesskabsopbyggende aktiviteter og supervision af de frivillige for at fremme fastholdelse.

Organisationen Social Sundhed deltog også med en bemandet stand på Frederiksberg Kommunes Udsattedag i 2022 og forventes ligeledes at deltage i Social Frivillighedsdag den 29. september 2023.

Forvaltningen indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes ved, at forvaltningen tager kontakt til Social Sundhed for sammen at vurdere, om der er grundlag for et fortsat – eventuelt udvidet – samarbejde, fx i regi af § 18-puljen. §18-puljen og aktiviteter i forlængelse heraf er afhængig af forhandlinger om Budget 2024.

Et yderligere samarbejde kunne eksempelvis dreje sig om at forsøge at øge kontinuitet i følgeskab, da organisationens tilbud i øjeblikket ikke giver mulighed for dette. Dette medfører, at tilbuddet i dag rettes imod de mindst sårbare og de personer, som godt kan holde til at møde forskellige ledsagere fra gang til gang.

Efter indledningen af dialog med Social Sundhed vil potentialet ved at fortsætte og eventuelt udvide samarbejdet blive vurderet. Dette vil bl.a. ske på baggrund af forvaltningens generelle erfaring med samarbejde med civilsamfundet om socialt arbejde. Hvis der er potentiale for at gå videre med samarbejdet med Social Sundhed, vil forvaltningen fortsætte samarbejdet indenfor de eksisterende rammer af samarbejde med civilsamfundet, herunder sammentænkes med allerede besluttede indsatser og fokusområder for derved at sikre effektiv udnyttelse af forvaltningens forbrug af tid og andre ressourcer på området.

Økonomi

Ingen økonomiske konsekvenser som følge af denne sag

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget og Ældre- og Omsorgsudvalget, Magistraten og kommunalbestyrelsen

Punkt 61: Den Sociale Masterplan status i 2023. Planlægning 2024-2027

00.01.00-P20-99-15

Resume

Den Sociale Masterplan for det specialiserede socialområde for voksne fremlægges hvert år til godkendelse. Masterplanen kobler byggeri, kvalitet og økonomi, og er med til at sikre, at borgerne på voksenområdet modtager specialiseret hjælp til deres behov. De tre spor understøtter hinanden og sikrer synergi og sammenhæng mellem kapacitet og finansiering. Den overordnede strategi i masterplanen er fortsat etablering af en større indenbys tilbudsportefølje med relevante og billigere alternativer til eksterne køb af pladser. Som et nyt element indgår en række afstemninger af serviceniveauer i takt med at de planlagte analyser gennemføres. Ligesom der fremadrettet vil blive samlet op på analyserne fra den økonomiske handleplan jf. sag nr. 54 forelagt SU den 12. juni 2023. I masterplanen angives en forventning om behov for etablering af flere indenbys tilbud frem mod 2028, sammen med en forventning om nettotilgang af borgere. Der gives desuden en status på målgrupper, tilbudskapacitet, økonomi, godkendte anlægsprojekter og kvalitetsarbejdet. Herudover beskrives hovedpointer fra Analyseenhedens analyse, KKR-tal og Ballerup benchmark, samt den økonomiske handleplan.

Beslutning

Socialudvalget

1. godkendte Den Sociale Masterplan,
2. tog status på enkeltprojekter til efterretning og efterspurgte mulighed for samarbejde og/eller partnerskaber med andre kommuner om beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud
3. godkendte, at sagen oversendes til Handicaprådet til orientering.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. godkender Den Sociale Masterplan,
2. tager status på enkeltprojekter til efterretning og
3. godkender, at sagen oversendes til Handicaprådet til orientering.

Sagsfremstilling

Baggrund

I 2010 blev der afsat midler til at afdække det faglige og bygningsmæssige moderniseringsbehov på det specialiserede socialområde, og i budgettet for 2012 og 2013 blev forligspartierne enige om at prioritere anlægsmidler til modernisering af en række tilbud og udarbejdelse af en egentlig masterplan.

Den Sociale Masterplan kobler udviklingen af den faglige kvalitet, den bygningsmæssig modernisering og en bæredygtig økonomi i et fælles udgangspunkt for tilbud på det specialiserede socialområde. Det fælles udgangspunkt er, at borgerne skal tilbydes tidssvarende fysiske rammer og en relevant og kvalificeret indsats, der gør en forskel i borgerens liv.

Den Sociale Masterplan opdateres årligt og fremlægges for Socialudvalget. Masterplanen er vedlagt som bilag 1.

Masterplanen har givet en tydelig og politisk strategi gennem de sidste 9 – 10 år:

- God udnyttelse af ressourcer på kort og på langt sigt. Herunder en vedvarende opmærksomhed på økonomien.
- Langsigtet strategi med fokus på kvalitet i indsatsen, herunder inddragelse af og samarbejde med borgerne. Socialafdelingen er tilpasset løbende, så organisation og samarbejdsprocesser matcher borgernes behov og de kommende udfordringer.
- Byggeprojekter i faste rammer og som en del af byrummet.

Der er i byggesporet etableret en større indenbys tilbudsportefølje, som sikrer, at en meget stor del af borgerne med behov for et tilbud, kan blive på Frederiksberg - tæt på netværk og dagligdag – og få en indsats, som matcher deres behov, og som understøtter bedst mulig trivsel for den enkelte borger. Ligesom der i byggesporet er stort fokus på byrummet, sameksistens og synergi til andre områder.

I regi af kvalitetssporet har Socialområdet i løbet af de sidste 4-6 år undergået en transformation for at sikre at organisering og indsats understøtter, dels borgernes aktuelle behov, og dels sikrer fremtidige behov/udfordringer (fx antallet af borgere, ny lovgivning, nye målgrupper m.m.). Organiseringen understøtter således både det daglige

borgernære arbejde og det strategiske, langsigtede arbejde med at sikre, at tilbud og indsatser følger målgruppernes behov, og er fagligt og kompetencemæssigt tidssvarende.

Den større indenbys tilbudsportefølge har været et væsentligt greb i forhold til styringen af økonomien på det specialiserede socialområde, ligesom der løbende har været gennemgang af, hvor der kan ændres eller justeres i indsatser og organisering af arbejdet.

Status

De sidste 5-6 år med stabilt niveau for borgere med behov for botilbud (ca. 350 helårsborgere), ligesom niveauet for helårsborgere med behov for aktivitets- og samværstilbud/beskyttet beskæftigelse (§103/104) også har været stabilt gennem en lang årrække (ca. 200 helårsborgere).

Arbejdet med at etablere en større indenbys tilbudsportefølge foregår løbende. Andelen af helårsborgere i indenbys botilbud udgør i 2022 ca. 68%, hvilket er en stigning på ca. 3 procent i forhold til 2021.

Status på de godkendte anlægsprojekter på socialområdet er:

- Byggeriet af Ny Søndervang følger tidsplanen i forhold til indflytning medio 2025. Ny Søndervang er plejecenter med 105 boliger og 24 botilbudsboliger. Botilbudsdelen er opdelt på en boenhed med 8 pladser til borgere med multihandicap og 16 pladser til borgere primært med udviklingshæmning. Der vil være løbende indfasning af de 8 pladser til borgere med multihandicap, mens de 16 pladser skal være det nye hjem for de nuværende borgere på Bakkegården. I anlægsprojektet indgår desuden istandsættelses- og ombygningsudgifter til Bakkegården, som i 2025 skal huse en ny målgruppe med ca. 14 pladser. Dette arbejde sættes i gang, når de nuværende beboere på Bakkegården er flyttet til Ny Søndervang. Det lovgivningsmæssige arbejde med flytningen af borgerne fra det nuværende Bakkegården er igangsat i 2023 – med stort fokus på en tryk flytning for borgerne.
- Anlægsprojektet til istandsættelse af Frydendalsvej 13 til nye funktioner, er midlertidigt på pause, idet bygningen anvendes som og indgår i kommunens portefølje af boliger til ukrainske flygtninge. Det er planen, at Frydendalsvej 13 anvendes som flygtningeboliger frem til udgangen af 2023.
- Etablering af to skærmede enheder på Magneten jf. anlægsskema fra budget 2019 om 'Integreret aktivitets- og samværstilbud med øget effekt for ældre borgere', er igangsat primo 2023. Ved projektering af opgaven, blev det opdaget, at brandkategorien på Magneten ikke passer til målgruppen, og der er derfor også indtænkt brandsikringstiltag i projektet. Det forventes, at de skærmede arealer er på plads i anden halvdel af 2023.

Det er vurderingen, at Socialafdelingen står på et godt fundament for at fastholde og udvikle den faglige kvalitet. Den recovery-orienterede rehabilitering er den overordnede vision for arbejdet i Socialafdelingen. Herved sikres en samarbejdende og dialogskabende tilgang og indsats med borgerne, som danner grundlaget for udvikling og trivsel hos borgerne. Den større indenbys tilbudsportefølge gør det dels mere nødvendigt – og lettere - at arbejde fokuseret med kompetenceudvikling og faglig kvalitet.

Analyseenheden har fra ca. sept. 2022 til foråret 2023 udarbejdet en analyse af det specialiserede socialområde, herunder udarbejdet en fremskrivning af området fra 2023 – 2028. Med særlig hovedvægt på økonomien på botilbudsområdet og aktivitetsindsatser (§103/104). Hovedpointerne i analysen er flg.:

- Frederiksberg har landets laveste udgiftsniveau på det specialiserede socialområde.
- Ca. halvdelen af den samlede udgift på området udgøres af botilbud (§107 og §108 / § 85 i § 105).
- Kommunens interne tilbud er billigere end eksterne tilbud.
- De unge i alderen 18-24 år, står for den største stigning i udgifterne, som følge af stigning i både modtagere og enhedspriser.

I analysen ses også, at der hos ca. 90 % af borgerne er et match til den takst, som er på botilbuddet, mens ca. 10 % af borgerne udfordrer taksten ved at være væsentlig dyrere. Det er specielt de yngre borgere, der modtager indsatser fra socialområdet, der i gennemsnit er dyrere end de ældre.

Den økonomiske ramme på det specialiserede voksenområde er udfordret – både i Frederiksberg kommune og i landets øvrige kommuner. Der var et merforbrug på Socialudvalgets servicramme på 12 mio. kr. i 2022 inden tillægsbevillinger givet ved 3. forventede regnskab, mens der forventes et nettomerforbrug på 11,7 mio. kr. på servicerammen jf. sagen om opfølgning på 1. forventet regnskab (SU 12. juni 2023, punkt 54). Forventningen til merforbruget i 2023 skyldes hovedsageligt nye dyre borgere på ordningen for borgerstyret personlig assistance, samt højere aktivitet end forudsat ved budgettet, dels vedr. køb af misbrugsbehandlingstilbud, og dels vedr. køb af herbergs- og krisecenterpladser.

Retningen med større egen botilbudsportefølge har haft en positiv indflydelse på økonomien, da der ses stigende priser i udenbys botilbud jf. Analyseenhedens analyse.

Planlægning 2024 – 2028 – Forventning, fremskrivninger og behov

Socialafdelingen har i løbet af de sidste par år arbejdet fokuseret med at få overblik over tilgangen af nye borgere (bl.a. gennem tættere samarbejde med Familieafdelingen), ligesom der er blevet igangsat en intern analyse og fremskrivning af det specialiserede socialområde.

Tilgang af borgere – behov for ny kapacitet

Analyseenhedens fremskrivning beskriver en nettotilgang af borgere med behov for §108 botilbud. Der forventes en stigning på ca. 24 nye helårsborgere med behov for længerevarende botilbud, i perioden 2023 – 2028 (stigning på ca. 13 %) og dels en tilgang til indenbys tilbud, som følge af naturlig afgang af borgere i udenbys tilbud (anden handlekommune). Den naturlige afgang forventes, at være ca. 5 borgere årligt i perioden 2023 – 2028.

Det er således forventningen, at der frem mod 2028 vil være et behov for ca. 54 nye indenbys botilbudspladser efter §108, med etablering af de 24 nye pladser på Ny Søndervang i 2025, forventes således et behov for ca. 30 pladser frem mod 2028. Forventningen er baseret på Analyseenhedens fremskrivning, samt forventningen om afgang fra udenbys tilbud, som skal 'erstattes' af nye borgere i indenbys tilbud.

Forslag til, hvordan de 30 nye botilbudspladser kan etableres, vil blive udarbejdet frem mod den kommende masterplan (forelægges medio 2024).

Der blev ved budget 2023 afsat midler til kvalificering af etablering af botilbuddet 'Gården' – et helhedstilbud til 10 borgere med både boliger og dagsaktiviteter (helhedstilbud). Tilbuddet er til en særlig målgruppe, som det er svært at rumme og skabe trivsel for i bymæssig bebyggelse. Det er derfor tanken, at løse kapacitetsudfordringen ved at købe en ejendom i landlige omgivelser (i en anden kommune), og etablere et kommunalt helhedstilbud til denne målgruppe.

Forslag til 'Gården' præsenteres i særskilt sag, der fremlægges SU samtidig med fremlæggelse af denne masterplan. Såfremt 'botilbuddet Gården' vedtages og etableres, vil behovet for nye botilbudspladser frem mod 2028 falde til ca. 20 pladser. Etablering af 'Gården' indgår derfor også som et forslag til løsning af behovet for flere indenbys pladser, og som en del af håndteringen af det økonomiske pres ind i området.

Den nuværende indenbys botilbudskapacitet udgør 277 boliger, med en forventning om ibrugtagning af 24 nye pladser på Ny Søndervang i 2025, som udvider den indenbys kapacitet til 301 boliger.

I forhold til behovet for flere indenbys aktivitets- og samværstilbud/beskyttet beskæftigelse, forventes i regi af Analyseenhedens fremskrivning en nettotilgang på ca. 24 helårsborgere i perioden 2023-2028 – en stigning på ca. 15%.

I Masterplanen beskrives, at der i 2028 kommer til at mangle ca. 6 §103/104-pladser, såfremt finansiering af ombygningen af Magneten med 32 nye pladser godkendes i august 2023. Sagen om ombygning af Magneten fremlægges til godkendelse samtidig med Masterplanen (se sag nr. 62). Det ser således ud til, at der frem mod 2028 er nogenlunde balance mellem oprettelse af nye pladser og tilgang af borgere. Dog er der en udfordring i forhold til de borgere/målgrupper, som har behov for skærmede enheder, idet disse skærmede enheder kun er til rådighed på Magneten. Ved den kommende ombygning til 32 nye pladser etableres samtidigt 4 skærmede enheder. Det er forventningen, at de 4 nye skærmede enheder allerede tages i brug i 2024, hvorfor der fortsat er et behov for at kunne etablere flere allerede fra 2025.

Kapaciteten af indenbys aktivitets- og samværspiladser/beskyttet beskæftigelse udgør 88 pladser i 2022. Der etableres 5-10 nye pladser på Vesterbrogade 194 (det gamle Bakspejlet), ligesom der etableres 8 pladser sammen med Ny Søndervang i 2025. Herved er der ca. 93 pladser i 2025. Og såfremt forslaget om ombygning af Magneten godkendes, vil der i 2025 være ca. 133 indenbys pladser.

Forslag til etablering af flere indenbys skærmede enheder, vil blive udarbejdet frem mod den kommende masterplan (forelægges medio 2024). Herunder en nærmere analyse af behovet for skærmede enheder, hos relevante målgrupper.

Det akutte behov for pladser i 2024/2025 beskrives i sagen vedr. ombygning af Magneten.

I den kommende tid vil der desuden arbejdes med at undersøge, om det er muligt at ændre i serviceniveau for både botilbud og aktivitets- og samværstilbud/beskyttet beskæftigelse jf. den vedlagte handleplan med modgående tiltag for at håndtere udgiftspreset.

Faglig kvalitet / kompetenceudvikling

Det fortsatte fokus på kvalitet og faglighed har flere formål, bl.a. at sikre borgernes trivsel og udvikling, at understøtte den større indenbys tilbudsportefølje (i bredde og specialisering), at sikre den korrekte indsats for borgerne

(kompensationsprincippet - ikke for lidt og ikke for meget), at understøtte fastholdelse og rekruttering af personale, og at mindske sygefraværet. Tilgangen er den 'recovery-orienterede rehabilitering'. Recovery tager udgangspunkt i borgerens ønsker, håb og drømme, som motivationen for forandring. Rehabilitering er den fagprofessionelles faglige begreb, der danner ramme for den helhedsorienterede indsats. Et vigtigt element i tilgangen er desuden samarbejde/samskabelse med borger og dennes netværk, for at sikre et bedre fundament for trivsel og udvikling.

Det er vigtigt, at fastholde et strategisk fokus på kompetenceudvikling på organisations, ledelses- og medarbejderniveau. Ligesom det løbende kvalitetsarbejde også indebærer fokus på retssikkerhed, overgange og snitflader for at sikre effektivitet i forhold til mål for borgerne. Det arbejdes bl.a. med aktiv læring fra fx tilsyn og Ankestyrelsen, fremskudte indsatser, revisitation af sager, synergier i fysik fx Lioba og Flinten og synergier i økonomi fx fælles nattevagter på Betty.

I den kommende masterplansperiode, vil der desuden blive arbejdet med kvalitetsbegrebet i relation til en mulig serviceændring i fht §103/104-tilbud og botilbud, samt arbejdet med en kompetenceudviklingsstrategi.

Økonomi

Som led i den økonomiske styring, arbejder forvaltningen løbende på at imødegå det udgiftspres, der ses på det specialiserede socialområde. Dette sker blandt andet via Den Sociale Masterplan. Fokus i Den Sociale Masterplan er, at sikre den optimale kobling af faglig kvalitet, byggeri og økonomi på kort og længere sigt.

Der er en tæt kobling mellem planlagt byggeri, udviklingen af en stærk faglig kvalitet og de økonomiske perspektiver for området. Området er fortsat udfordret af et generelt udgiftspres, som kræver løbende opfølgning og fastholdelse af en stram økonomistyring, men stram styring er ikke nok, der er også behov for løbende udvikling og tilpasning af indsatser, kapacitet, serviceniveauer og faglighed, som modtræk mod udgiftspreset. Temaerne i masterplanen vil således også fortsat indgå som en central del af arbejdet med effektiviseringer på området. Et bud på at afhjælpe det kommende udgiftspres fremgår af sagen "Opfølgning på 1. forventede regnskab – Handleplan til at imødegå merforbrug" (SU 12. juni 2023 punkt 54) og er vedlagt som bilag til Den Sociale Masterplan.

En række tiltag er gennem årene gennemført med det formål at bremse og styre udgiftsudviklingen: Handlingsplaner for revisitering og omlægning, modernisering af indsatser, implementering af nye ledelses- og styringsmodeller og nye it-baserede arbejdsgange. Den mest markante indsats for at styre udgifterne har dog været strategien i den social masterplan. Gennem en udvidelse af tilbudsviften – både gennem planlagte anlæg og diverse effektiviseringer vedtaget i budgetforligene – er kommunen gået fra være en "køberkommune" til i overvejende grad at være selvforsynende med tilbud til borgerne. Dette giver umiddelbart god økonomisk mening, da analyseenhedens analyse viser, at Frederiksbergs enhedspriser på langt de fleste indsatser er på niveau eller lavere end i sammenligningskommunerne. På den baggrund vil det alt andet lige, være billigere at have borgere i egne tilbud fremfor at købe tilbuddene dyrere udenbys. Det kan dog være, at priserne gennemsnitligt set er steget i de udenbys tilbud, fordi det i stigende grad er tilbud til de tungeste borgere, der købes udenbys. Ved oprettelse af nye pladser skal der derfor fortsat være fokus på at fastholde enhedspriserne på et lavere niveau, end hvis man skulle købe en tilsvarende plads udenbys.

Et nyt tiltag i arbejdet med at imødegå udgiftspreset er handleplanen, vedtaget af Socialudvalget den 12. juni 2023.

Her blev det besluttet, at forvaltningen skal arbejde med at kvalificere:

- En afdækning af hvorvidt Den tværgående sundhedsindsats finansieres i korrekt omfang over herberg (punkt 18 i Handleplanen).
- En analyse af egne sociale institutioner fx botilbud og aktivitets- og samværstilbud. Hvad er der af muligheder for optimering af drift og reduktion af serviceniveau (punkt 22 og 27 i Handleplanen). Herunder, at det skal afdækkes om og hvordan, de nuværende overenskomster kan udarbejdes, så de sikrer den mest optimale drift af et tilbud (punkt 31 i Handleplanen).
- Yderligere afdækning af alle "køb af pladser under socialudvalget. Hvad er der af muligheder for at stoppe og reducere disse opgaver (punkt 28 i Handleplanen).
- Yderligere analyse af støttekontaktpersonsordningen. Hvad er der af muligheder for at optimere og reducere serviceniveauet i disse opgaver (punkt 29 i Handleplanen).
- Som nævnt er der vedtaget en hjemløsereform, som giver nye rammer for statsrefusion, således at statsrefusionen ophører når en borger opholder sig for lang tid på et herberg. Muligheder for at sikre at borgere på herberger hurtigere kommer i egen bolig skal afdækkes (punkt 30 i Handleplanen).

Opsummering

Frem mod kommende års budgetforhandlinger og masterplaner, forventes flg. behov at blive yderligere konkretiseret.

- Kapacitetsbehov for flere § 108-pladser i perioden 2026 – 2028.

- Kapacitetsbehov for flere §103/104-pladser fra ca. 2028, herunder en analyse af behovet for skærmede enheder til de målgrupper, som har behov for dette. Samt en afdækning af behovet for §103/104-pladser nu og fremover til borgere indenfor psykiatriområdet.
- Udvikling af forebyggelsestiltag fx Forebyggelseshus og tilbud til kommende målgrupper fx unge med autisme – således, at målgruppen i vidt omfang kan undgå at få behov for botilbud.
- Analyse af kapacitetsbehov hos målgruppen 'erhvervet hjerneskade'. Der ses en stigning i målgruppen på 50% fra 2014 til 2022.
- Udvikling af en kompetenceudviklingsstrategi, som sikrer en overordnet vision for den langsigtede kompetenceudvikling, herunder en planlægning af de kommende 3-4 års samlede kompetenceudvikling på Socialområdet.
- Økonomisammensætningen på egne tilbud. Der ses et stigende antal sager med behov for ekstra ressourcer udover grundtaksten på tilbuddene. Årsagen til dette kan være at tilbuddene nu rummer mere bredt, men også at der er stigende krav til faglighed, indsats og arbejdsmiljø fra de forskellige tilsynsmyndigheder. Behov for en analyse af, hvorvidt nuværende takster fortsat matcher kvaliteten i de indsatser der efterspørges og stilles krav om på tilbuddene.

Økonomi

Økonomien i Den Sociale Masterplan er generelt finansieret i tidligere års anlægsbudgetter m.v. I 2025 ibrugtages dog ny kapacitet i fm. Ny Søndervangprojektet, hvor der oprettes 24 nye pladser i en rocade med botilbuddet Bakkegården. De 24 nye pladser er delvist finansieret, idet de 16 af de 24 pladser finansieres af det nuværende driftsbudget for Bakkegården, idet det nuværende botilbud med 15 pladser flytter til Ny Søndervang. Der udestår derfor finansiering af driften på de 8 pladser på Ny Søndervang til borgere i målgruppen 'borgere med multihandicap', samt finansiering af driften af det Nye Bakkegården med en ny målgruppe (borgere med autisme/udviklingshæmning) med ca. 14-15 pladser. Dette behov vil indgå i de kommende budgetprocesser. Det drejer sig bl.a. også om et kommende antal nye borgere i 2024-2025 med behov for aktivitets- og samværstilbud og beskyttet beskæftigelse (§ 103/104). Allerede i dag målrettes afgørelser og placeringer mod denne fremtid og er blevet intensiveret fra 2023.

Finansieringen sker for det første ved at dyre udenbys pladser ved afgang i 2023-25 erstattes af billigere pladser på Ny Søndervang eller i andre pladser i eget regi – og/eller i interimsløsninger i 2023-25.

Der er ikke øvrig særskilt økonomi forbundet med Den Sociale Masterplan, som ikke er indbygget i eksisterende anlægsbudgetter m.v.

Borgmesterpåtegning

NEJ

Behandling

Direktionen den 8. aug. og SU den 14. aug. 2023.

Bilag

Den Sociale Masterplan_10. august 2023_final

Bilag 1. Til kapitel 2

Bilag 2_Analysenhedens analyse

Bilag 3_Analyseenhedens fremskrivning

Bilag 4_Anlægsskemaer

Bilag 5. Beskrivelse Gården

Bilag 6. Handleplan_SU den 12. juni 2023

Punkt 62: Gården - botilbud til særlig målgruppe

27.45.00-G01-1-23

Resume

Med budgetaftalen for 2023 er der i regi af Den Sociale Masterplan igangsat en udarbejdelse af en businesscase som beskriver de økonomiske perspektiver ved etablering af ”Gården” - et botilbud til en særlig målgruppe, som har brug for en særlig skærmet ramme med adgang til større udearealer. Tilbuddet er et helhedstilbud med integrerede aktivitets- og samværstilbud. Gården placeres i landlige omgivelser med Frederiksberg Kommune som driftsherre og forudsættes etableret i samarbejde med en eller flere kommuner. Sagen er en status på arbejdet med kvalificering af de økonomiske perspektiver og fremtidige planer for implementering af Gården.

Gården har ophæng i Masterplanens strategiske sigtelinje om udbygning af en større indenbys tilbudsportefølje med relevante og billigere alternativer til eksterne køb af pladser og sikring af forsynings-forpligtigelsen. Gården skal medvirke til at løfte kommunens kapacitetsudfordringer med mangel af botilbud til en særlig omkostningstung målgruppe, som har vanskeligt ved at trives i byens rammer, idet de er særligt sensitive i forhold til stimuli og ofte med udadreagerende adfærd. De har brug for omgivelser, som i højere grad understøtter deres trivsel og udvikling. Sigtet med Gården er at drive et højt specialiseret tilbud så borgerne får en indsats af høj faglig kvalitet - samtidig med at det er den mest omkostningseffektive løsning.

Beslutning

Socialudvalget tog status på arbejdet om botilbuddet Gården til efterretning, herunder at etablering sker i samarbejde med en eller flere kommuner, og at den i økonomiaftalen (mellem regeringen og Kommunernes Landsforeningen) afsatte lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet søges til at finansiere anlægsudgifter.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Socialudvalget tager status på arbejdet om botilbuddet Gården til efterretning, herunder at etablering sker i samarbejde med en eller flere kommuner, og at den i økonomiaftalen (mellem regeringen og Kommunernes Landsforeningen) afsatte lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet søges til at finansiere anlægsudgifter.

Sagsfremstilling

Indledning

Med budgetaftalen for 2023 er der i regi af Den Sociale Masterplan igangsat en udarbejdelse af en businesscase som beskriver de økonomiske perspektiver ved etablering af Gården. Sagen er en status på arbejdet med en kvalificering af de økonomiske perspektiver og fremtidige planer for implementering af Gården.

Gården har ophæng i Masterplanens strategiske sigtelinje om udbygning af en større indenbys tilbudsportefølje med relevante og billigere alternativer til eksterne køb af pladser og sikring af forsyningsforpligtigelsen. Gården skal medvirke til at løfte kommunens kapacitetsudfordringer med mangel af botilbud til en særlig omkostningstung målgruppe som har vanskeligt ved at trives i byens rammer, idet de har brug for omgivelser der i højere grad understøtter deres trivsel og udvikling. Målet med Gården er at levere et højt specialiseret tilbud med høj faglig kvalitet til gavn for borgeren, som samtidig er den mest omkostningseffektive løsning på sigt.

Gården placeres i landlige omgivelser i en anden kommune med Frederiksberg Kommune som driftsherre og vil blive etableret i tæt samarbejde med en eller flere andre kommuner. Gården er et helhedstilbud som udvider Frederiksberg Kommunes kapacitet med 10 nye botilbudspladser - såvel midlertidigt botilbud (§107) og længerevarende botilbud (§108) samt 10 ekstra aktivitets- og samværstilbud/beskyttet beskæftigelse (§103/104) målrettet en særlig målgruppe af borgere med autismespektrumforstyrrelser, som vanskeligt kan rummes i kommunens nuværende botilbudsvifte.

Rødovre Kommune har givet foreløbigt tilsagn til at samarbejde, herunder om køb af pladser og der pågår dialog med to øvrige kommuner om placering af Gården og samarbejde. Dette indebærer at der etableres op til 10 ekstra botilbudspladser som står til rådighed/salg for samarbejdskommunerne sådan at Gårdens samlede kapacitet bliver 20 pladser i alt. Dette kræver dog en nærmere drøftelse med de respektive kommuner om mulige aftaler og betingelser. Næste fase er således at arbejde videre med at få et formelt samarbejde om etablering af Gården med disse kommuner.

Denne sag om Gården er om en kompleks sag som skal videreudvikles. Dels skal der arbejdes videre med at udvikle en formel samarbejdsaftale med andre kommuner og dels er der usikkerhed forbundet med byggeprojektet, hvor der er mange ubekendte. Dette indebærer også en vis usikkerhed i forhold til businesscasen og forudsætningerne for beregningerne. Businesscasen viser at der er en økonomisk gevinst for Frederiksberg Kommune ved etablering af Gården

ved fuld implementering. Der er dog tale om en mindre besparelse med en lang tilbagebetalingsperiode. Samtidig skal der tages højde for at det er en sammensat opgave at være driftsherre for et botilbud i anden kommune, og at der kan være mange udfordringer i at løfte opgaven. Det betyder bl.a. at der i en implementeringsfase vil være større driftsudgifter og risiko for at skulle finansiere "tomgangsleje" af pladser som påvirker businesscasen.

For så vidt angår anlægsudgifter til Gården er der med "Aftale om kommunernes økonomi 2024" etableret en lånepulje som skal give kommunerne bedre muligheder for at investere i egne botilbudspladser med henblik på at understøtte en mere rimelig prissætning på området. Denne pulje vil blive ansøgt til at finansiere anlægget. Frist for ansøgning af lånepulje er den 14. august 2023. Låneansøgning findes i bilag 4. Der forventes svar på låneansøgningen i slutningen af august 2023. Driftsudgifterne til Gården er håndteret i regi af handleplan til at imødegå merforbrug. De økonomiske perspektiver er beskrevet i sagsfremstillingens økonomiafsnit samt bilag 3.

Nærværende sag om Gården giver således en status på projektet og viser den videre retning i arbejdet, som bedes tages til efterretning. Udvalget vil få forelagt en ny sag efter forvaltningen har fået svar på låneansøgningen fra Indenrigsministeriet med forslag til den videre proces samt de økonomiske perspektiver for Gården.

Sagen er opdelt i 4 hovedafsnit som beskriver: 1) Det strategiske sigte med Gården, 2) Gårdens målgruppeprofil og faglige indsats, 3) Gårdens fysiske rammer og placering og 4) Alternative løsninger til Gården mm. Businesscasens økonomiske perspektiver sammenfattes i sagsfremstillings økonomiafsnit og uddybes yderligere i bilag 3.

1. Gården – strategisk tiltag til at sikre en dækkende tilbudsvifte de kommende år

Det strategiske fokus med Gården er at tilbuddet skal være med til at sikre en relevant og fremtidssikret tilbudsvifte i Frederiksberg Kommune, som imødekommer kommunens behov på det specialiserede socialområde. Gården øger kommunes selvforsyningsgrad med adgang til et tilbud som ikke indeholdes i den nuværende tilbudsportefølje.

Den Sociale Masterplan (SU den 14. august, sagsnr. 61) redegør for kapacitetsudfordringerne på botilbudsområdet, hvor analyseenhedens fremskrivning forudser en akut mangel på botilbudspladser. I fremskrivningen forudses også en akut mangel på botilbudspladser til nye målgrupper som kommer til, og som har andre behov end hvad vi optimalt kan tilbyde i Frederiksberg Kommunes egne tilbud. Dette på trods af etablering af 24 nye pladser frem mod 2025. Borgerne har, ud over krav om botilbud, ligeledes behov for aktivitets- og samværstilbud. Fremtidsprognoserne gennemgås i Den Sociale Masterplan.

Også på landsplan forventer flere kommuner at få udfordringer med at finde botilbudspladser – særligt til borgere med flere diagnoser, borgere med autisme og borgere med udadreagerende og/eller grænseoverskridende adfærd. Udfordringerne bunder særligt i at målgrupperne er i vækst. Kapacitetsudfordringer på autismeområdet har løbende stor opmærksomhed i Regionen, idet der generelt er mangel på pladser på området - og der er derfor taget initiativ til et samarbejde om udvikling af botilbudspladser i KKR regi.

I Frederiksberg Kommune forudses, i tillæg til udfordringerne med manglede botilbudspladser, en tilgang af en nyere målgruppe, som vanskeligt kan håndteres i kommunens egne tilbud - til trods for en bred tilbudsvifte. Det er borgere som har svært ved at trives i byens rammer, idet de er særligt sensitive i forhold til stimuli og ofte med udadreagerende adfærd. De har brug for fysiske rammer som i højere grad understøtter deres trivsel og udvikling. Der skal være en særlig skærmet ramme med adgang til store grønne udearealer og rolige omgivelser – langt fra byens stimuli, støj og tæthed.

Samtidig ses ind i et scenarie med flere unge på vej. I en fremtidsprognose fra Socialafdelingen og Familieafdelingen forventes en tilgang af flere unge (14-17 årige) med behov for botilbud på voksenområdet. Prognosearbejdet hviler på halvårslige opfølgninger og prognoser for fremtidig kapacitet. Det er svært at forudse, hvornår de unge borgere er klar til at flytte hjemmefra og i botilbud, så tallene er behæftet med en vis usikkerhed. Per maj 2023 er der kendskab til ca. 80 unge helt ned til 14 årsalderen med handicap- og/eller autismespektrumforstyrrelser, som forventes at have brug for et botilbud i de kommende år.

Heraf er ca. 27 unge med autismespektrumforstyrrelser (over 30%), hvoraf der på nuværende tidspunkt vurderes at være ca. 5 borgere med et støttebehov, der ikke vil kunne rummes i kommunens egne botilbud. Det er borgere som er særligt sensitive overfor stimuli og ofte udadreagerende adfærd. Yderligere er der sandsynlighed for at flere (ca. 10 borgere), af forskellige grunde, kan blive opsagt på deres nuværende botilbud. Private tilbud kan opsiges borgeren med en måneds varsel og kommunen vil her være forpligtiget til at finde et egnet tilbud jf. forsyningsforpligtigelsen.

Det må også forventes at nogle af de unge med autismediagnose og lavt støttebehov (ca. 22 borgere) over tid kan få større behov for støtte. Erfaringer viser bl.a. at nogle unge pludselig kan blive meget udadreagerende og have svært ved at regulere følelser og selvkontrol som følge af puberteten, der kan falde sent. Endelig opleves det også, at der ikke altid kan

købes pladser på det tidspunkt, hvor der er behov for en botilbudsplads. Kommunen skal derfor i disse situationer selv etablere dyre midlertidige løsninger, indtil der er plads på et egnet tilbud.

Sammenfattende er der tale om såvel en akut og kommende mangel på botilbudspladser til en nyere målgruppe med særlige udfordringer og højt støttebehov - og dermed omkostningstunge indsatser. Aktuelt købes dyre udenbys pladser til denne målgruppe til 3,4 - 3,7 mio.kr. årligt per borger - og med en forventning om højere prisstigninger på sigt. Køb af udenbys pladser til målgruppen kan løse de akutte kapacitetsudfordringer på kort sigt, men er en dyr løsning på den lange bane. Det er tale om en markedsudvikling, hvor der er få pladser og mange private aktører som udbydere. Og det giver et begrænset økonomisk manøvrerum som køberkommune, som kan gøre det vanskeligt at finde det rette tilbud til den rette pris.

Alternativet til udenbys køb er omkostningstunge særforanstaltninger i egne tilbud på Frederiksberg. Det omfatter løsninger med vagtværn og dyre opnormeringer med enkeltmandsdækning, som ikke altid er den bedste løsning for borgerens trivsel. Der er bl.a. indberetninger om vold og trussel mod personale og øvrige beboere mens andre kan have lav trivsel i form af ensomhed og isolation i hverdagen. Der er for nyligt etableret en ressourcetung særforanstaltning i skærmet tilbud med en udgift på mere end 5 mio.kr årligt.

Etablering af Gården vil strategisk være en bedre løsning til at undgå køb af dyre udenbys tilbud og u hensigtsmæssige opnormering/særforanstaltninger i kommunens egne tilbud. Gården vil øge det nuværende økonomiske styringsrum, idet der vil være bedre mulighed for løbende at regulere taksten og driften på egne tilbud. Den Sociale Masterplan viser, at den høje grad af selvforsyning har medvirket til at udgifterne, trods udgiftspresset, ligger nogenlunde stabilt. Frederiksberg Kommune har de laveste nettodriftsudgifter på det specialiserede socialområde. Analyseenhedens analyse viser, at Frederiksbergs enhedspriser på langt de fleste indsatser er på niveau eller lavere end i sammenligningskommunerne. På den baggrund vil det, alt andet lige, være billigere at have borgere i egne tilbud fremfor at købe tilbuddene dyrere udenbys. Gården vil således være en fortsættelse af strategisporet i Den Sociale Masterplan om en højere grad af selvforsyning med udbygning af egen tilbudsvifte – nu med egne tilbud uden for kommunegrænsen.

2. Gårdens målgruppeprofil og faglig indsats

Målgruppeprofil

Gården er målrettet den nyere målgruppe af borgere, som det er vanskeligt at rumme i kommunes egne tilbud og hvor der forventes en tilgang. Gårdens målgruppe er unge voksne som lever med autismespektrumforstyrrelser kombineret med særlige udfordringer, som begrunder et højt støttebehov - samt andre borgere som vil kunne profitere af samme pædagogiske tilgang.

Det er tale om unge borgere som ofte er præget af udadreagerende og/eller selvskadende adfærd. Målgruppen er vanskelig at finde gode løsninger til i en bymæssig ramme og der må bruges mange ressourcer på at skærme borgeren af sikkerhedsmæssige hensyn. Nogle har fysisk og motorisk uro, som gør at der er et stort behov for fysisk bevægelse og for at være udenfor i naturen. Det kræver en ressourcetung indsats med en tæt bemanning og høj grad af logistik. Med etablering af Gården på landet kan kommunen tilbyde målgruppen de rette fysiske rammer med skærmning fra stimuli, larm og indtryk. Naturen og store grønne udearealer med langt til naboer bidrager til at borgeren kan få højere grad af frihed i forbindelse med impulsgennembrud og behovet for at kunne færdes frit udendørs uden risiko for at komme til skade ved at løbe ud i trafikken eller for at blive mødt negativt af omgivelserne. Det er vanskeligt at forudse de eksakte borgere som vil flytte ind på Gården. I bilag 1 beskrives 3 forskellige borgercases som vil have samme type profil som målgruppen til Gården.

Den faglige indsats

Gården vil tilføre et kvalitetsløft i indsatsen til målgruppen, idet de fysiske rammer og faciliteter i langt højere grad understøtter målgruppens trivsel og udvikling - set i forhold til hvad der kan lade sig gøre i et tilbud i bymæssige rammer på Frederiksberg. Samtidig vil Gården give bedre mulighed for at sikre kontinuitet og kobling til kommunens øvrige tilbud - end ved et udenbys tilbud. Udgangspunktet er, at de unge tilbydes botilbud efter §107 (midlertidigt botilbud) for udredning og med et rehabiliteringssigte, der hvor det giver mening for den enkelte. Gården kan således være relevant for unge i en modningsproces med henblik på eventuelt at kunne klare sig med et mindre støttebehov fremover. Erfaringerne viser, at de meget udadreagerende borgere ofte stilner af med årene og at støttebehovet dermed bliver mindre med alderen. Det forventes derfor at nogle borgere vil kunne vende tilbage til Frederiksberg Kommunes øvrige tilbud over tid. Dette understøtter det helhedsorienterede fokus på borgeren, hvor indsatserne hænger sammen og komplementerer hinanden.

Gårdens rammer vil have stor betydning for den faglige indsats og borgeren. Hverdagen kan leves i overskuelige og hjemlige omgivelser, som ikke bærer præg af at være en institution. Omdrejningspunktet vil være et helhedstilbud, hvor de daglige aktiviteter (§103,104) er en integreret del af botilbuddet. Aktiviteterne er centeret om praktiske og håndgribelige opgaver med værkstedsaktiviteter og gøremål (lægge kartofler, passe dyr, samle æg, etc.) der også danner et

fællesskab omkring hverdagen og driften af Gården - i det omfang det er muligt for den enkelte. I bilag 2 uddybes den faglige indsats.

I et bredere perspektiv kan erfaringerne fra Gården bidrage til den løbende faglige udvikling på socialområdet, hvor praksiserfaringerne kan bruges til at arbejde med kvalitetsforbedringer til målgruppen. Tillige vil et spændende arbejdsmiljø med fokus på faglig udvikling i praksis, sparring og efter-/videreuddannelse samt sikkerhed være en attraktiv faktor i forhold til de aktuelle udfordringer med rekruttering og fastholdelse af personale. Gårdens ambition om faglig kvalitetsløft og udvikling ligger i forlængelse af kvalitetssporet i Den Sociale Masterplan. Med etablering af Gården vil Frederiksberg Kommune stå som en ambitiøs og ansvarlig kommune, der har fokus på at udvikle kvaliteten på et område, hvor det er svært - og hvor der kan være mange udfordringer i at løfte opgaven.

3. Gårdens fysiske rammer og placering

Etablering af Gården omfatter anskaffelse af en gård/bygninger med tilhørende udearealer i en landkommune. Gården placeres på en ejendom, hvor der skal ombygges og evt. tilbygges på de eksisterende bygningsdele samt skabes plads til et mindre dyrehold, aktivitetsværksteder og fritidshave/landbrug. Botilbuddet opfylder krav til plejeboliger i forhold til størrelse og indretning mm.

Gården etableres i to etaper med indflytning af 6 borgere i første etape (1. år) og indflytning af yderligere 4 borgere i anden etape (2.år). Der vil eventuelt være mulighed for at udbygge tilbuddet med flere pladser i en tredje etape, hvor nogle af pladserne kan sælges til andre kommuners borgere, hvis behov. Der planlægges med mulighed for at udbygge tilbuddet med flere pladser (op til 10), hvor pladserne sælges til andre kommuners borgere.

Udgangspunktet er at Frederiksberg Kommune skal være driftsherre for Gården og at der etableres et samarbejde med placeringskommunen – og/eller flere kommuner. Der pågår en indledende undersøgelse af placeringen af Gården, herunder en afdækning af potentielle landejendomme/eller anden egnet bygning, som ligger i en radius på en time til halvanden fra Frederiksberg Kommune. I forlængelse heraf har der bl.a. været afholdt indledende og positive dialoger med Rødovre Kommune samt to øvrige kommuner om samarbejde og mulig placering af Gården. Dette kræver dog en nærmere konkret drøftelse. Næste fase i arbejdet er således at arbejde videre i sporet om et formelt samarbejde om etablering af Gården med de relevante kommuner.

I bilag 2 findes et skitseprojekt for Gården, som er første idegrundlag og visualisering af hvordan botilbuddet Gården kan implementeres, herunder en beskrivelse af den faglige indsats og aktiviteter.

Tidsplan

Det er forventningen at Gården kan stå klar til brug i løbet af 2025 (august), såfremt der findes en bygning som alene kræver ombygning - scenarie 2. Såfremt det bliver scenarie 1 med køb af ejendom som skal ombygges og tilbygges forventes det at stå klar til brug i februar 2028. Der er tale om to yderpunkter - og der vil være en sandsynlighed for en landing midt i mellem. Dertil kommer, at der må påregnes en indkøringsfase på et par år ,hvor borgerne indskrives, før tilbuddet er fuldt implementeret. Se Økonomiafsnittet for uddybning.

4. Alternative løsninger til Gården mm

Det er et stort og dyrt projekt at oprette et nyt botilbud som Gården - og det er en kompleks opgave at være driftsherre for et botilbud i anden kommune. Det er således en mulighed at opfylde forsyningsforpligtigheden ved forsat at købe de dyrere udenbys pladser til de borgere, hvis støttebehov ikke kan opfyldes i kommunens egne tilbud.

Der ses et perspektiv i at samarbejde med andre kommuner, herunder afsøge mulighederne for at oprette nye tilbud i samarbejde med en anden eller flere kommuner – alternativt kan det ske i regi af regionen (KKR). For så vidt angår anlægsudgifter til Gården er der i "Aftale om kommunernes økonomi for 2024" afsat en lånepulje på 200 mio.kr. til udvidelse af den kommunal botilbudskapacitet på socialområdet efter serviceloven §§ 107 og 108. Denne pulje vil blive ansøgt til at finansiere anlægget. Rødovre Kommune har givet tilsagn om et samarbejde og vil være "medansøger" til lånepuljen. Frist for ansøgning af lånepulje er den 14. august 2023. Der forventes svar på låneansøgningen i slutningen af august 2023. Ansøgningen til lånepulje er vedlagt i bilag 4.

Det skal bemærkes at der er afsat lånepuljer til samme formål vedr. 2025 og 2026. Kriterierne for at komme i betragtning er endnu ikke fastlagt. Det vil muligvis blive Kommunekontaktrådet (KKR), som skal stå for ansøgningsprocessen og koordinere processen.

Økonomi

Der er økonomi forbundet med projekt Gården. Gården indeholder planer for oprettelse af ti midlertidige botilbudspladser efter servicelovens §§107 og 108 samt aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens §§103 og 104 til tilbuddets egne

beboere. Planerne tager udgangspunkt i, at Frederiksberg Kommune køber en passende ejendom uden for byen, som i større eller mindre grad skal ombygges, således at den opfylder kravene til at kunne rumme ti borgere med betydeligt støttebehov. Der planlægges yderligere med at etablere 10 pladser som skal sælges til samarbejdskommunerne. Disse indgår ikke i businesscasen, da finansieringen vil bero på en nærmere drøftelse med de respektive kommuner.

En forudsætning for beregningerne i businesscasen er, at de borgere som flytter ind på Gården ellers ville have boet i et udenbys botilbud. Det er dog ikke givet, at det alene er udenbys borgere som visiteres til Gården. F.eks. er der i dag etableret såkaldte enkeltmandstilbud indenbys, som kan være væsentligt dyrere end nogle udenbys tilbud. Disse vil både økonomisk og fagligt passe bedre ind i rammerne af Gården.

Der er i indeværende businesscase regnet på to scenarier. I scenarie 1 købes en gård, som kræver omfattende om- og tilbygning, mens det i scenarie 2 er forudsat, at der købes en gård, hvor bygningens overordnede rammer stort set svarer til behovet. De estimerede anlægsudgifter i de to scenarier skal ses som yderpunkter i et omkostningsspænd afhængigt af behovet for ombyg og nybyg af den anskaffede ejendom. Spændet går fra 29,3 mio. kr. i scenarie 2 til 52,5 mio. kr. i scenarie 1.

Driftsomkostningerne, dvs. de løbende udgifter til at drive tilbuddet, er identiske i de to scenarier bortset fra afskrivning og forrentning af anlægssummen. Driftsomkostningerne dækker blandt andet personale-omkostninger, borgerrelaterede omkostninger, administrationsomkostninger, ejendomsomkostninger mv. Se bilag 3 for uddybning vedr. driftsomkostningerne.

På baggrund af de estimerede driftsomkostninger i de to scenarier er der beregnet takster på Gården for hhv. 1:1 og 2:1 borgere - dvs. borgere som enten kræver en ansat pr. borger eller to ansatte pr. borger. Sammenlignes de to takster med de nuværende udenbys takster kan den årlige driftsbesparelse pr. borger beregnes. Den årlige besparelse er i begge scenarier 0,2 - 0,3 mio. kr. ved 1:1 borgere og knap 0,5 mio. kr. ved 2:1 borgere. Dvs. driftsudgiften pr. borger pr. år vil være lavere på Gården end ved at placere borgerne i udenbys tilbud (ud fra de opstillede forudsætninger), men overførselsindtægten i form af refusioner pr. borger vil også være lavere.

Der skal gøres opmærksom på, at taksterne er regnet ud fra 98 pct. belægning. De opstillede beregninger er foretaget ved et fuldt indfaset tilbud. I praksis vil der dog være tale om en indfasning. På nuværende tidspunkt forventes det, at der kan indflytte 6 borgere det første år tilbuddet tages i brug og 4 borgere det andet år. Således forventes alle 10 pladser taget i brug det tredje år. Det konkrete finansieringsbehov i de enkelte år af indfasningen afhænger af flere elementer. Udover det præcise indflytningstidspunkt i løbet af året, er det også afgørende om, der er tale om nye borgere eller eksisterende borgere. Er der tale om eksisterende borgere, findes finansieringen så at sige allerede, og budgettet skal alene "flyttes" fra det eksisterende tilbud til Gården – med den forventede besparelse. Er der tale om helt nye borgere, skal der findes finansiering evt. modregnet af afgang fra andre borgere. Det konkrete regnestykke og finansieringsbehov vil blive fremlagt, når de konkrete borgere og det konkrete indflytningstidspunkt kendes.

Der er i businesscasen regnet på den såkaldte tilbagebetalingsperiode, som angiver, hvor lang tid det vil tage, før den årlige driftsbesparelse opvejer anlægs- og etableringsomkostninger. Hvis Gården udelukkende bebos af 1:1 borgere vil tilbagebetalingsperioden ligge mellem 11,9 - 22,4 år – afhængigt af hvor stor en anlægssum projektet kræver. Bebo Gården udelukkende af 2:1 borgere vil tilbagebetalingsperioden ligge mellem 6,4 - 11,9 år – ligeledes afhængigt af størrelsen på anlægssummen. Det vurderes dels at anlægssummen vil ligge tættest på de 52,5 mio. kr., dels at Gården hovedsageligt vil huse 1:1 borgere. På den baggrund vurderes det tentativt, at en tilbagebetalingsperiode på mellem 15 og 22 år er sandsynlig.

Sammenfattende viser businesscasen, at der er en økonomisk gevinst for Frederiksberg Kommune ved etablering af Gården. Der er dog tale om en mindre besparelse med en lang tilbagebetalingsperiode. En mere detaljeret gennemgang af økonomien kan findes i bilag 3.

I "Aftale om kommunernes økonomi for 2024" er der afsat en lånepulje på 200 mio.kr. til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet på socialområdet efter serviceloven §§ 107 og 108. Denne pulje bliver ansøgt til helt eller delvist at finansiere anlægget. Rødovre Kommune har givet tilsagn om et samarbejde og vil være "medansøger" til lånepuljen. Frist for ansøgning af lånepulje er den 14. august 2023. Der forventes svar på låneansøgningen i slutningen af august 2023. Ansøgningen til lånepulje er vedlagt i bilag 4. Der vil pågå en forsat dialog med de øvrige kommuner om samarbejde. Det skal også bemærkes, at der er afsat lånepuljer til samme formål vedr. 2025 og 2026. Kriterierne for at komme i betragtning er endnu ikke fastlagt. Det vil muligvis blive Kommunekontaktrådet (KKR), som skal stå for ansøgningsprocessen og koordinere processen.

Udvalget vil få forelagt en ny sag efter at forvaltningen har fået svar på låneansøgningen fra Indenrigsministeriet med forslag til den videre proces samt de økonomiske perspektiver for Gården.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

SU 14.august 2023

Bilag

Bilag 2 Skitseprojekt af Gården

Bilag 3 Businesscase Gården

Bilag 4 _ (f) Ansøgning om lånedispensation for 2024 til udvidelse af den kommunale botilbudskapacit

Punkt 63: Akut behov for flere §103/104 pladser - ombygning af Magneten

27.54.00-A00-1-22

Resume

Som beskrevet i den seneste sociale masterplan – status 2021, forelagt SU i maj 2022 - er der i forbindelse med etablering og udvidelse af kommunens interne botilbudsportefølje, behov for at borgernes tilbud i dagtimerne (beskyttet beskæftigelse / aktivitets- og samværstilbud - efter § 103/104 i Serviceloven) også kan tilbydes på Frederiksberg. Der er et akut behov for flere §103/104-pladser i 2024 og 2025, idet der (pr. juni 2023) forventes 8-9 nye borgere i sommeren 2024 og 10 borgere i 2025, samt 7-11 borgere i 2026/27. Det er muligt at etablere 32 nye pladser på Magneten (Center for Social Virksomhed) ved en ombygning/tilpasning. Det skal bemærkes, at ovenstående tilgang af nye borgere bygger på kendte borgere som fx i forlængelse af deres STU har behov for ovenstående tilbud.

Tidsplanen for byggeprojektet, betyder at anlægsmidlerne skal bevilges/frigives så hurtigt som muligt, hvis der skal være pladser klar til de kommende borgere i sommeren 2024. Alternativet er at købe pladserne i en udenbys kommune, hvis dette er en mulighed.

Anlægsøkonomien i forhold til ombygning/tilpasning af Magneten med 32 nye pladser, er vurderet til at udgøre ca. 4,0 mio. kr.

Der forventes et yderligere behov for §103/104 pladser. Forventet behov og forslag til løsning beskrives nærmere i løbet af 2023/2024 (jf. midler i budget 2023 afsat til afdækning af behovet) og vil indgå i Den Sociale Masterplan, der forelægges i 2024.

Som et led i handleplanen for at modgå den økonomiske udfordring på Socialudvalget ramme jf. sag nr. 54 på SU den 12. juni 2023, vil Socialafdelingen i den nærmeste fremtid undersøge muligheden for at sænke serviceniveauet for kommende nyvisiterede borgere, for at kunne nedbringe udgiftsniveauet – dels i forhold til omfang af dage i dagtilbud (§103/104) og dels i forhold til indholdet i indsatsen.

Beslutning

Socialudvalget

1. indstiller, at der afsættes rådighedsbeløb på 4,0 mio. kr. i 2023 finansieret af midler afsat som en del af den finansierede anlægsplan til budget 2024, og med modpost på den negative anlægspulje i 2023,
2. indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 4,0 mio. kr., finansieret af det afsatte rådighedsbeløb, og
3. tog til orientering, at forvaltningen arbejder videre med vurdering og beregning af et ændret serviceniveau på §103/104-pladserne for de kommende borgere fra 2024 og frem. Der fremlægges særskilt sag for SU på et senere tidspunkt, ligesom det vil fremgå i den løbende opdatering af handleplanen.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller; at Socialudvalget

1. indstiller, at der afsættes rådighedsbeløb på 4,0 mio. kr. i 2023 finansieret af midler afsat som en del af den finansierede anlægsplan til budget 2024, og med modpost på den negative anlægspulje i 2023.
2. indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 4,0 mio. kr., finansieret af det afsatte rådighedsbeløb.
3. at det tages til orientering, at forvaltningen arbejder videre med vurdering og beregning af et ændret serviceniveau på §103/104-pladserne for de kommende borgere fra 2024 og frem. Der fremlægges særskilt sag for SU på et senere tidspunkt, ligesom det vil fremgå i den løbende opdatering af handleplanen.

Sagsfremstilling

I regi af Den Sociale Masterplan status 2021 (forelagt SU den 30. maj 2022), blev det klart, at der i den langsigtede plan om at etablere en større intern botilbudsportefølje, er et efterslæb i forhold til borgernes tilbud i dagtimerne. Antallet af disse pladser efter §103/104 (beskyttet beskæftigelse / aktivitets- og samværstilbud) er ikke fulgt med det øgede antal botilbudspladser. Herved er der opstået en situation, hvor nye unge borgere tilbydes en botilbudsplads på Frederiksberg, tæt på dagligdag og netværk, men såfremt, der ikke etableres flere indenbys §103/104-pladser i den nærmeste fremtid, vil borgerne skulle tilbydes et dagtilbud

i en anden kommune – med en længere transporttid og flere udgifter til transport til og fra. Kommunen har en forsyningsforpligtelse i forhold til at tilbyde borgerne et § 103/104-tilbud, og såfremt kommunen ikke kan tilbyde egne

pladser tæt på bolig og øvrig dagligdag, skal borgerne tilbydes et eksternt tilbud. Det fremgår således af lov om social service (§§ 103 / 104), at Kommunalbestyrelsen skal tilbyde beskyttet beskæftigelse / aktivitets- og samværstilbud til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykiske funktionsevner eller særlige sociale problemer ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse og forbedring af personlige færdigheder eller af livsvilkårene.

Indtil videre, har det været muligt at lave nogle få individuelle løsninger og nogle af de forventede borgere har udskudt deres opstart, så den akutte udfordring forventes løst i 2023. Til sommeren 2024 forventes 8-10 nye borgere at have behov for et tilbud i dagtimerne, og 10 borgere i 2025 - ligesom der forventes yderligere nye borgere i årene fremover. Tallet er behæftet med usikkerhed, da borgernes livssituation, funktionsniveau og trivsel henover et år kan skifte meget. Der kan fx være en borger, som pludseligt får det dårligere og forældrene derfor ønsker at vente. Det kan være en borger, som bliver indlagt og derfor ikke er klar i indeværende år. Behovet for flere §103/104-pladser gælder særligt for borgere indenfor målgruppen autismespektrum.

Ved en ombygning og omrokering på Magneten (Center For Social Virksomhed), er det muligt at etablere 32 nye pladser. Ombygningen indebærer bl.a., at der kommer nye aktiviteter/funktioner for nogle målgrupper, samtidig med at der sker en skærmmning af mere sårbare brugere.

Forvaltningen har udarbejdet et estimat over de forventede udgifter til ombygningen. Udgiften til håndværkerne er højere end i sædvanlige byggerier, idet kun en mindre del af arbejdet kan udføres indenfor normal arbejdstid. Grunden hertil er, at borgerne er meget sårbare og skal skærmes fra for mange forstyrrelser i form af bl.a. larm og uro. Planlægningen af arbejdet er gennemgået grundigt med lederen for Magneten og når byggeriet starter, vil der løbende blive fulgt op på, om en større del af arbejdet vil kunne foretages indenfor normal arbejdstid

Udgiften til ombygningen forventes at udgøre ca. 4,0 mio. kr.

Såfremt anlægsmidlerne bevilges i løbet af august/september forventes det, at ombygningen/tilpasningen kan være afsluttet i løbet af efteråret 2024, således at der er 32 § 103/104- tilbudspladser til rådighed i for de nye borgere.

Da der ikke er afsat anlægsmidler til ombygning af Magneten i 2023 foreslås det, at anlægsudgiften på de 4 mio. kr., finansieret af midler afsat som en del af den finansierede anlægsplan til budget 2024.

Socialafdelingen vil desuden igangsætte et arbejde, med at undersøge muligheden for at sænke serviceniveauet for kommende nyvisiterede borgere til §103/104, for at kunne nedbringe udgiftsniveauet – herunder at skabe plads til flere borgere. Det handler om, at undersøge i hvilket omfang, man kan gøre brug af et kortere ugentligt §103/104-tilbud, fx 3-4 dage om ugen fremfor 5, samt i forhold til indholdet i selve indsatsen. Det er naturligvis altid den enkelte borgers støttebehov, som er afdækket i sagsbehandlingen, der afgør bevillingen og omfanget af bevillingen. I det omfang serviceniveauet sænkes vil den nye kapacitet kunne dække det forventede stigende behov i en yderligere periode. Pladserne normeres først med personale, når borgerne kommer.

Økonomi

Forvaltningen har som nævnt udarbejdet et estimat over de forventede udgifter til ombygningen. Udgiften til håndværkerne er højere end i sædvanlige byggerier, idet kun en mindre del af arbejdet kan udføres indenfor normal arbejdstid. Grunden hertil er, at borgerne er meget sårbare og skal skærmes fra for mange forstyrrelser i form af bl.a. larm og uro. Udgiften til ombygningen forventes at udgøre ca. 4,0 mio. kr. Noget af udgiften vil forventeligt ligge i 2024, men kan ikke opgøres på nuværende tidspunkt. Med indeværende sag placeres hele beløbet derfor i 2023.

Det foreslås, at de 4,0 mio. kr. finansieres af fra den finansierede anlægsplan til budget 2024, og med modpost på den negative anlægspulje i 2023.

Bevillingsskema til frigivelse af midlerne er vedlagt.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

Direktionen den 30. juni, SU den 14. aug., MAG den 21. aug. og KB den 28. aug. 2023.

Bilag

Bevillingsskema anlæg ombygning af magneten

Punkt 64: Lukket

00.00.00-P35-1-18

Punkt 65: Lukket

27.15.12-P20-1-23

Punkt 66: Lukket

27.15.12-P20-1-23